

Sənayeləşmə prosesi bölgələrdə də uğurla gedir

İqtisadiyyat bütün dövlətlərin inkişafının özəyini təşkil edir. İqtisadiyyatı zəif olan bir dövləti heç zaman güclü hesab etmək olmaz. Güclü dövlətin tərəqqisi bilavasitə onun iqtisadi qüdrətindən asılıdır. Azərbaycanda iqtisadi inkişaf üçün bütün imkanlar mövcuddur, üstəlik də, bu irəliləyiş özünəməxsus metodu ilə fərqlənir.

Danılmaz faktdır ki, regionların inkişafının məhz iqtisadi artımda rolu böyükdür. Demək olar ki, rayonlarda güclü iqtisadi potensial mövcuddur və bu məsələ hər zaman diqqət mərkəzindədir. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin müasir dünya çağırışlarını nəzərə alaraq müəyyənləşdirdiyi Azərbaycanın qarşısındakı illərdə yeni inkişaf perspektivləri sırasında müasir sənaye quruculuğu əsas yer tutur. Dövlət başçısı innovativ, elmtutumlu, müasir texnologiyalara

əsaslanan sənaye quruculuğunu Azərbaycanın gələcək inkişaf hədəflərindən biri kimi müəyyənləşdirib. Müasirləşən, daim inkişaf edən rayon mərkəzləri, kənd və qəsəbələr hər kəsin gözü önündə böyüyür, gözəlləşir.

Bəli, bugünkü Azərbaycanın reallıqları fonunda regionların sosial-iqtisadi inkişafı xüsusi yer tutur. Gözəl ölkəmizi kəndbəkənd dolaşdıqca bu mənzərənin daha yaxından şahidi olur insan. Çəkilən yeni yollar, tikilən evlər, müxtəlif təyinatlı obyektlər, infrastruktur layihələri, o cümlədən qaz, su, işıq xətləri və daha nələr-nələr kənd və qəsəbələrin simasını dəyişməklə yanaşı, insanların həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırır, ölkəmizin dəyərlərinə yeni dəyərlər qatır. Bu inkişafın mərkəzində isə sənayeləşmə prosesi dayanır.

Bölgələrdə açılan müasir sənaye müəssisələri ölkənin iqtisadi potensialının artmasında, yerlərdə əhalinin məşğulluğunun təmin olunmasında mühüm rol oynayır.

Innovativ və yüksək texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli sənayenin, həmçinin qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək, əhalinin məşğulluğunu artırmaq məqsədilə sənaye parkları və məhəllələri yaradılıb. Neftçala, Masallı, Sabirabad, Hacıqabul və Şərurda sənaye məhəllələri xeyli vaxtdır ki, sahibkarların istifadəsindədir. Sənaye məhəllələrində çalışmaq istəyən rezidentlərin sayının sürətlə artması dövlətin bu istiqamətdə atdığı addımların hədəf getməməsindən xəbər verir. Həmin addımların sayı isə az deyil. Sənaye zonalarında bütün infrastrukturun, kommunikasiyaların yaradılması, ofis binalarının tikintisi dövlət hesabına həll olunur. Prezident İlham Əliyev əksər çıxışlarında qeyri-neft sektorunun inkişaf perspektivləri, regionlarda sənayenin inkişafı haqqında fikirlər səsləndirib və onun önəmini vurğulayıb: "Bizim iqtisadi inkişafımız bundan sonra da qeyri-neft sektoru hesabına davam etdirilməlidir. Bu-

na nail olmaq üçün son illər böyük işlər görüldü, sənaye zonaları yaradılıb, orada xüsusi vergi rejimi tətbiq olunub. Aqroparklar yaradılıb və orada da məhsuldarlıq daha yüksəkdir".

Dünya təcrübəsi göstərir ki, sənaye məhəllələrinin və aqroparkların yaradılması rayonlarda məşğulluğun təmini, investisiyaların və müasir texnologiyaların cəlb edilməsi kimi prioritet vəzifələrin həyata keçirilməsində xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Aqroparkların yaradılması həm də kəndlərdə yaşayan əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına xidmət edir. Sənaye məhəllələrində və aqroparklarda fəaliyyət göstərən sahibkarların fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün genişmiqyaslı vergi güzəştləri mövcuddur. Sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi regionların vergi potensialının artmasına səbəb olduğu kimi, vergi güzəştləri də sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır və iqtisadi risklərin minimuma endirilməsini təmin edir.

Regionlarda sənayedə istehsal olunan məhsullar cəmiyyətin inkişaf etdirilməsində mühüm rol oynayır. Əgər sənaye obyektinə ərazi baxımından düzgün və səmərəli yerləşdirilibsə, o, istehsalatın dinamizmi və səmərəliliyinin artırılmasını da təmin edir. Bu, həm də əməyə qənaət edilməsini, əmək ehtiyatları və digər imkanlardan məqsədəuyğun şəkildə istifadə edilməsi yolu ilə bir regionun kompleks şəkildə səmərəli inkişafına yol açır. Əhalinin maddi rifah vəziyyətinin yüksəldilməsi öz növbəsində şəhər və kənd, zehni əmək və fiziki əmək, habelə mədəni-məişət xidmət səviyyəsinə görə rayonlararası fərqlərin aradan qaldırılmasında əhəmiyyətli yer tutur.

Bu gün regionlarda yaradılan sənaye müəssisələrində daxili bazarda böyük tələbat duyulan, həmçinin ixrac potensialı yüksək olan məhsullar istehsal edilir. Götürək elə Ağdam Sənaye Parkını. Məlumat üçün bildirik ki, bu sənaye

parkı işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, Qarabağın sənaye potensialının inkişaf etdirilməsi, sahibkarlığın dirçəldilməsi, müasir texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının təşkil edilməsi və əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunun artırılması məqsədilə 2021-ci ildə yaradılıb. Sənaye Parkının 19 rezidenti, 6 qeyri-rezidenti var. Həmin rezidentlərdən birində - "Eel Electric" MMC-nin elektrik paylayıcı avadanlıqlarının və elektrik yuvalarının istehsalı müəssisəsində görülən işlərin artıq 85 faizi yekunlaşıb. İqtisadiyyat Nazirliyinin məlumatına görə, şirkətdə elektrikli avtomobillər üçün şarj cihazları istehsal ediləcək. Bu, Azərbaycanda bir ilkdir. Artıq Türkiyədən və Avropanın qabaqcıl ölkələrindən avadanlıqlar gətirilib, yaxın vaxtlarda onların quraşdırılmasına başlanılacaq. Müəssisədə 35-10 kV daxili və xarici tipli paylayıcı qurğular, 0,4 kV güc və idarəetmə panelləri, kondensator qurğuları, müxtəlif güclərdə transfor-

mator məntəqələrin istehsalı həyata keçiriləcək. Qeyd edək ki, Ağdam Sənaye Parkının 1,7 hektar ərazisində inşa edilən müəssisədə 70 nəfər daimi işlə təmin ediləcək. İstehsal olunan məhsulların əsasən Qarabağda aparılan tikinti-quraşdırma işlərində geniş istifadə edilməsi planlaşdırılır.

Regionlarda iqtisadiyyatın dinamik inkişafı üçün onun dayanıqlı olması və şaxələndirilməsi zəruridir. İstər işğaldan azad edilmiş ərazilərdə, istərsə də digər regionlarda uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatın daxili və xarici təsirlərə dayanıqlılığının gücləndirilməsi və şaxələndirilməsi, makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsi təmin olunmalıdır. Görülən işlərin müsbət nəticəsi deməyə əsas verir ki, bu gün həmin təminat bütün ölkəboyu - paytaxt Bakıdan tutmuş regionlara qədər əhatə edilib.

*Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

azerbaijan-news.az